

PM

Belåningsbarhet och rättvisa i styrmedel

BESMÅ

Energimyndighetens nätverk
för energieffektiva småhus

2024-05-06

Bakgrund

Energifattigdom innebär att hushåll har svårt att täcka sina energibehov, vilket bland annat kan leda till försämrad hälsa och social utsatthet. I Sverige är energifattigdom inte lika utbrett som i vissa andra länder tack vare välisolerade bostäder och sociala skyddsnät, men ökade elpriser har skapat nya risker för energifattigdom.

Hushåll med lägre betalningsförmåga riskerar att behöva nedprioritera energikostnader. I låginkomstområden är det svårare för hushåll att investera i energieffektivisering, vilket kan förstärka sociala och ekonomiska klyftor. Dåligt isolerade bostäder kan leda till hälsoproblem som luftvägssjukdomar, hjärt-kärlsjukdomar och psykisk ohälsa.

Litteraturstudier visar att hushållens möjlighet att investera i energieffektivitet beror på både ekonomiska faktorer och graden av flexibilitet i energianvändningen. Konzepten "flexibilitetskapital" och "flexibilitetsrättvisa" kan användas för att förstå hur olika hushåll påverkas av energipolitiken.

Rapporten undersöker hur ekonomiska faktorer och geografiska skillnader påverkar småhusägares möjligheter att finansiera energieffektiviserande åtgärder. En nyckelfråga är hur Sverige kan skapa rättvisa styrmedel för att säkerställa att energieffektivisering kan genomföras även i ekonomiskt svagare områden.

Resultat

- Småhusens taxeringsvärde och hushållens ekonomiska standard påverkar finansieringsmöjligheterna för renoveringar
- Kommuner med lägre inkomstnivåer har ofta äldre bostadsbestånd och större behov av energieffektivisering. Samtidigt har hushållen i dessa kommuner sämre ekonomiska förutsättningar för att genomföra energieffektiviseringsåtgärder.
- Samband mellan låg inkomst och hög energianvändning ökar risken för energifattigdom
- ROT-avdrag används främst för renoveringar men skulle kunna riktas mer mot energieffektiviserande åtgärder
- Gröna lån med ränterabatter erbjuds av vissa banker, men det saknas kunskap om hur väl hushåll känner till och nyttjar dessa

BESMÅ

Energimyndighetens nätverk
för energieffektiva småhus

Slutsatser

- Det finns en tydlig geografisk och ekonomisk ojämlikhet i möjligheten att finansiera energieffektiviserande renoveringar
- I kommuner med höga taxeringsvärden har invånarna lättare att genomföra renoveringar, medan hushåll i låginkomstområden riskerar att hamna i en inlåsningsseffekt
- Differentierade styrmedel behövs, exempelvis lånegarantier och riktade bidrag till utsatta hushåll, samt förbättrad information och rådgivning i kommuner med bättre ekonomiska förutsättningar

Vill du läsa mer? Rapporten finns på BeSmås hemsidan: [Belåningsbarhet och rättvisa i styrmedel](#)

BESMÅ

Energimyndighetens nätverk
för energieffektiva småhus

BeSmå koordineras av:

Med finansiellt stöd från:

